

Asbest i hus på Dalhem?

Till handläggare
Magnus Olsén
Helsingborgs Miljökontor

Helsingborg 2011- 02-23
Ärende: 2008-1038

Brevet från HFAB som bilaga i ditt brev är inte helt överensstämmande med vad som har framkommit tidigare. Peter Svensson är medveten om att den här asbestsaneringen inte har anmälts varken till Arbetsmiljöverket eller till Miljökontoret innan det påbörjades. Därför är det inte sant att Dag Blomkvist eller annan på Helsingborgshem eller HFAB har haft den dialog som beskrivs i brevet från HFAB om att saneringen skulle ha gjorts i samråd med Peter Svensson som beskrivs så här: i samråd med Peter Svensson (handläggare) bestäms det att vi kan arbeta med rivning av detta material 1 timme om dagen i luftig miljö (ute) och det gör vi även när vi river köket, när vi har rivit köksväggen som jag fick bilder på (skräpet) detta togs bort vid arbetsdagens slut. **Det fanns således inget rivningsmaterial kvar när vi lämnade arbetsplatsen kl 16.00.**

De bilder jag har delgett er tidigare är från den första delen i asbestsaneringen som visar bildmaterial från 2008-05-28-29. Dessa bilder togs på kvällen ungefär 20.00, alltså var rivningsresterna kvar efter 16.00 som det påstods vara bortforslat.

Bilderna som jag skickar nu är från båda saneringstillfällena alltså från 2008-05-28-29 och 2008-05-12. Det har alltså skett sanering av asbest vid två tillfällen i olika delar av samma lägenhet.

När det gäller asbesten visste man inte vad man hanterade förrän jag slagit larm om den här hanteringen och först då tog man beslut om att göra en analys av materialet.

Jag vill ha en kopia på analysresultatet som beskriver det som sägs i HFAB:s rapport.

Börjar det bli svårt för er eftersom ni hela tiden byter handläggare. Är det en medveten strategi att göra så här när marken börjar brännas.

I ärendeskriften (2008-06-16) Med rubriken oanmäld inspektion finns följande att läsa: det är oklart om skivorna innehåller asbest. Men provbitar har skickats till lab(pegasus).

Men skivorna har hanterats som om de innehöll asbest. Min kommentar: "När man säger sig inte veta om skivorna innehåller asbest och jobbar sig igenom det här utan någon som helst skyddsutrustning då har man brutit mot det arbetsskydd som finns instiftat i arbetsmiljölagen.

Arbetsmiljöplan som upprättades inför arbetet visades. Denna plan fanns inte när man började saneringen eftersom man inte anmält det här till berörda myndigheter när man påbörjade det här uppdraget. Arbetsledaren sa dessutom att han inte känt till att det kan finnas material som kan innehålla asbest. Ur försiktighetssynpunkt tar man väl reda på vad som gäller innan man tar sig an det här.

Hur kan man säga att skivorna har tagits ner hela. Med tanke på den fotodokumentation som har gjorts visar det att det inte alls har gjorts som beskrivs i diariet.

Vad är det ni skydda och värnar om i det här fallet? Försiktighetsprincipen vad säger den er?

Det här kommer att bli föremål för en JO-anmälan.

Jag gav er en möjlighet att ta er an en miljösituation som inte uppfyller de kriterier som miljöbalken kräver. Det är ju helt klart att det här inte har skötts enligt det som arbetsmiljölagen och miljöbalken säger, ändå får jag en känsla av att ni försöker att skydda HFAB och Helsingborgshem. Det vore klädsamt om ni även här visade att ni inte tolererar de övertramp som har gjorts här och visar att det finns en miljölag som är till för alla och att vissa i samhället inte får synda på nåden utan att få straffansvar.

Börje Wigström
Hemsida:wigstrom.net

Asbest i hus på Dalhem

Byggmaterialet i ett av husen på Dalhem innehåller asbest. Det står klart efter miljökontorets analys.

ASBEST. När ett av bostadshusen på Dalhemsvägen skulle renoveras av byggföretaget AFAB, misstänkte man att delar av fasaden innehöll den hälsovådliga mineralen asbest.

- Vi tog prov på huset och resultaten har kommit nu. De visade att visst byggmaterial innehåller asbest, säger miljöinspektör Peter Svensson.

Vad innebär det?

- Först och främst är det en arbetsmiljösak. De som jobbar med det här måste vidta vissa skyddsåtgärder så att de inte får i sig det. Det finns speciella regler kring det här som rör arbetsmiljön.

Finns det någon fara för de boende?

- Jag bedömer att risken för de kringboende är minimal.

Men är inte asbest cancerframkallande?

- Jo, men så länge man inte arbetar med det är risken oerhört liten. 20080611

MALIN LINDGREN
malin@xtrahelsingborg.se

Asbest

- ▶ Asbest är en oorganisk naturfiber.
- ▶ Materialet är eldsäkert och har därför haft en mängd olika användningsområden, alltifrån veke i oljelampor till skyddskläder.
- ▶ Asbest är dock hälsovådligt.
- ▶ Fibrerna tränger in i andningsorganen och orsakar asbestos. Forskare har även kunnat påvisa en cancerframkallande effekt.

Första saneringen Bild-1-2: har tagits 2008-05-12 som visar på hur respektlöst HFAB har hanterat rivningsmaterial tillsammans med övrigt rivningsmaterial.

Andra saneringen Bild-1-2: visar på att rivningsresterna efter andra rivningen låg kvar flera dagar på platsen efter rivningen. Bilder tagna 2008-05-28 och 29.

Från Miljökontoret påstår man att rivningsresterna avlägsnades direkt efter arbetsdagens slut. De här bilderna visar att så inte är fallet eftersom de datum som är angivna tillsammans med bilderna bekräftar att det inte är så.

2008-09-19

Svar gällande arbete Dalhemsvägen 63 i Helsingborg.

HFAB fick under våren en beställning av Helsingborgshem AB. Arbete gällande 2 st ytterväggar i sovrum och kök, som skulle riva i sin helhet pga tryckimp illaluktande virke.

När vi börjar på rivningen i sovrummet, hittar vi en skiva som vi tror är internit. För att vara på den säkra sidan så att det inte är något farligt som vi hanterar, så skickas det ett prov till pegasus labb i Uppsala.

Svaret får vi när vi har rivit färdigt, det visar sig innehålla asbest men det är dock inte den farliga sorten.

Denna asbest heter krysotil, som även finns i naturligt miljö så som skog etc. I samråd med Peter Svensson handläggare hos er, bestäms det att vi kan arbeta med rivning av detta material 1 timme om dagen i luftig miljö (ute). Och det gör vi även när vi river köket, när vi har rivit köksväggen som jag fick bilder på (skräpet) detta togs bort vid arbetsdagen slut. Det fanns således inget rivningsmaterial kvar när vi lämnar arbetsplatsen kl 16.00.

Med vänlig hälsning

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Dag Blomkvist".

Dag Blomkvist ansvarig arbetsledare på HFAB Helsingborg AB.

Från: "Svensson Peter - MK" <Peter.Svensson@helsingborg.se>
Datum: Fr, 2008-05-16, 09:22 am
Till: borje@wigstrom.net
Prioritet: Normal
Inställningar: [Visa hela brevhuvudet](#) | [Visa utskriftsvänlig version](#) | [Ladda ner detta brev som en fil](#)

1. Försiktighetsprincipen i miljöbalken gäller i den mån miljöbalken blir tillämplig. Omsatt i hantering av asbest kan det innebära att minska riskerna för att utsättas för asbestdamm.
2. Det är HFAB som utför arbetet på Dalhemsvägen 63. Jag har inte frågat om utbildning, det är Arbetsmiljöverkets fråga i första hand.
3. Samma som 1.
4. Det är en fråga för Arbetsmiljöverket. Ingen tillstånds- eller anmälningsplikt till Miljönämnden.
5. Även vid mindre saneringar av asbest kan risk för damning finnas. De hälsoeffekter som kan uppstå är asbestos (asbestdammlunga) och några former av cancer.
6. Det är en fråga för Arbetsmiljöverket i första hand.

Evakuering av hyresgäster kan vara en skyddsåtgärd i samband med asbestsaneringar.

De rivningsrester som kan innehålla asbest låg samlat och inplastat på en täckt släpvagn. Inget annat avfall fanns i släpvagnen.

Hälsningar
Peter Svensson

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: borje@wigstrom.net [mailto:borje@wigstrom.net]
Skickat: den 14 maj 2008 12:22
Till: Svensson Peter - MK
Ämne: Frågor och svar kring asbest

Jag vill ha svar på följande frågor inklusive vad företaget heter som sanerar bostaden.

MVH
Börje Wigström

Miljökontoret har en strategi att man skall dölja felaktigheter som begås allt för att fastighetsägaren HBG-hem skall låtas vara seriös i miljöhänseende när man begår felaktigheter som inryms i miljöbalken.

Även Miljökontoret, HFAB och miljöinspektör Peter Svensson har medverkat till det här som kan vara ett miljöbrott eftersom han har blundat för den här allvarliga förseelsen.

Peter Svenssons mail med datum 2008-05-16 är en beskrivning av de rivningsrester som låg slängda på backen och om hur väl man säger sig ha tagit hand om det (foto från 2008-05-12). Men de rivningsrester som jag fotograferade 2008-05-28 och 29 hur förklarar han det? Mina bilder med datum säger något annat än det Peter Svensson försöker förklara i sitt mail.

Ärende: Arbets på Dalhem
Från: "Kerstin Johansson" <Kerstin.Johansson@helsingborgshem.se>
Datum: On, 2008-06-25, 03:43 pm
Till: borje@wigstrom.net
Kopia: Barbro.Danielsson@helsingborg.se
Prioritet: Normal
Inställningar: [Visa hela brevhuvudet](#) | [Visa utskriftsvänlig version](#) | [Ladda ner detta brev som en fil](#)

Hej!

Har man byggt in asbestskivor i huskropparna som ett brandskydd på Dalhem är din fråga. Det korta svaret är nej. Låghusen är byggda i betong med tegelfasad, därav är inget extra brandskydd nödvändigt enligt byggreglerna. Men det fanns asbest tidigare i de gamla soprummen. Allt detta sanerades bort i samband med ombyggnaden på nittiotalet.

Hälsningar

Kerstin Johansson
Miljösamordnare

E-post kerstin.johansson@helsingborgshem.se
Tel direkt 024-20 82 11

AB Helsingborgshem

Box 3055
250 03 Helsingborg
Besöksadress Drottninggatan 136B
Tel 042-20 80 00 Fax 042-20 80 01
www.helsingborgshem.se
info@helsingborgshem.se

Är detta med sanningen överensstämmande? Vad jag vet har det sanerats bort Asbest från låghusen vid två tillfällen.

I ett diarie från Miljökontoret På Dalhemsvägen 129 har det enligt hyresgäst påpekats att man har hanterat asbestskivor mycket ovarsamt vid saneringsarbete i en lägenhet i B-trappan.

Finns det inte någon sanning i påståendet att hyresgästens iakttagelse skulle ha någon trovärdighet eller att hyresgästen inte skulle förstå att de här gråa skivorna skulle vara asbest.

Kan det vara så att man inte är med sanningen överensstämmande eller att man tror sig veta att det inte finns asbest i låghusens huskroppar.

Tidigare förnekade man också att det inte fanns PCB i låghusen med förklaringen att det var förbjudet att använda när låghusen byggdes på Dalhem.

Nu med facit i hand har det visat sig att det visst finns PCB i låghusen.

Ärende: Asbestsanering på Dalhemsv. 63-HBG
Från: borje@wigstrom.net
Datum: Fr, 2008-05-16, 10:44 am
Till: torbjorn.angqvist@arbetsmiljoverket.se
Prioritet: Normal
Inställningar: [Visa hela brevhuvudet](#) | [Visa utskriftsvänlig version](#) | [Ladda ner detta brev som en fil](#)

Hej Torbjörn, jag har fått svar från Miljöinspektören men inte fått svar på om det här hanteras som ett ärende. Jag får avvakta och se om min anmälan diarieförs.

Som du ser fick jag svaret att asbestresterna hade lagts avskiljt från annat material. Varför det inte var så när jag såg det och jag får ett annat svar i efterhand kan väl bara inspektören svara på. Jag har dokumenterat asbesten liggande på marken tillsammans med övriga rivningsrester. En bild ljuger inte. Kan miljöinspektören ha uppmanat hantverkarna att avlägsna asbesten när han kom på besök?

För övrigt är det ett företag som heter HFAB som har varit en del av Helsingborgshem tidigare men som sedan ett antal år är ett fristående företag som anlitas av Helsingborgshem för diverse åtgärder. Jag vet inte vilken utbildning hantverkarna har som har gjort asbestsaneringen, men det fuskas mycket i den här branchen och jag skulle inte bli förvånad om det inte finns någon utbildning för att hantera det här. Enligt grannar i huset skulle det inte ha använts någon skyddsutrustning vid utförandet av saneringen.

Ärende: SV: Angående asbestrapporten
Från: "Danielsson Barbro - MK" <Barbro.Danielsson@helsingborg.se>
Datum: Fr, 2008-08-15, 02:35 pm
Till: borje@wigstrom.net
Prioritet: Normal
Inställningar: [Visa hela brevhuvudet](#) | [Visa utskriftsvänlig version](#) | [Ladda ner detta brev som en fil](#)

Miljökontoret har mottagit dina synpunkter. E-postmeddelandet är lagt till handlingarna.

Barbro Danielsson

Barbro Danielsson
 Avdelningschef
 Miljökontoret
 251 89 Helsingborg
 Tfn 042-10 51 14, Fax 042-10 50 44
 e-post barbro.danielsson@helsingborg.se

-----Ursprungligt meddelande-----

Från: borje@wigstrom.net [<mailto:borje@wigstrom.net>]
 Skickat: den 16 juli 2008 08:09
 Till: Danielsson Barbro - MK
 Ämne: Angående asbestrapporten

Barbro, det är sorgligt att ni på miljökontoret inte kan säga de rätta sakerna. När man ser diarierapporten som Peter Svensson har sammanställt ser det ut som en

efterkonstruktion som inte stämmer överens med det bildmaterial som jag har delgett er.

Hur kommer det sig att det gång efter gång blir felaktigheter i er rapportering.

Man skall kunna lita på sina myndigheter och känna att det finns en myndighetsutövning som man kan lita på.

Barbro, det som jag reagerar på är Peter Svenssons diarierapport där han säger att asbestsaneringen har skötts miljömässigt bra och att man har tagit hand om restavfallet enligt de normer som miljölagen säger.

Jag kommer att delge det här till andra myndigheter som kanske inte i nuläget kommer

att agera, men de kommer att se vem som blundar för vissa miljöproblem.

MVH

Börje Wigström

Ärendelista		2016-06-12	
11000	31	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	32	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	33	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	34	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	35	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	36	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	37	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	38	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	39	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	40	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	41	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	42	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	43	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	44	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	45	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	46	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	47	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	48	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	49	Skadeståndsklagan	Skadestånd
11000	50	Skadeståndsklagan	Skadestånd

Tyvärr har alltför många tjänstemän inte lärt sig att balansera sina beslut på demokratiska och lagliga grunder. Det permanenta tillståndet av kunskap och förståelse uppnås endast om den teoretiska och praktiska kunskapen är tillräcklig.

Citat från en tjänsteman: jag gjorde inget olagligt, men jag misslyckades bara med att följa lagen.

Social kompetens och att lyssna på medborgarna är politikernas och tjänstemäns förbannade skyldighet.

Det är också summan av detaljerna som gör helheten och att tjänstemannaansvarets rättstillämpning inte störs av olaglig myndighetsutövning (myndighetsmissbruk).

Börje Wigström
Helsingborg